

Abstrakt

Jméno českého historika a archiváře Karla Kazbundy (1888 Jičín-1982 tamtéž) je v dnešní době známo již jen úzkému okruhu odborníků. Absolvent dějepisu a zeměpisu na filosofické fakultě v Praze se po první světové válce podílel na československo-rakouské archivní rozluce. V té době také intenzivně zkoumal materiály vídeňských archivů a opsal tisíce stran dokumentů. Díky tomuto studiu se stal jedním z největších odborníků rakouských a českých dějin druhé poloviny 19. století (zabýval se především osobností Karla Havlíčka Borovského). Byl zaměstnán v Archivu Ministerstva zahraničních věcí v Praze a přednášel jako soukromý docent na Karlově univerzitě. Publikoval několik odborných studií, knižně vyšlo například České hnutí roku 1848 a tři svazky Stolice dějin na pražské univerzitě. Většina děl zůstala v rukopise. Některé práce se dočkaly vydání po autorově smrti.

Tato práce se zaměřuje na Kazbundův silný vztah k rodnému městu, popisuje prostředí, které jej v mládí utvářelo (gymnázium a studentský spolek Akademická čtenářská jednota) a přibližuje historikův málo známý soukromý život. Kazbunda rodné město miloval, ale velkého vděku se od spoluobčanů nikdy nedočkal. Celý život musel hájit odkaz svého otce, středoškolského učitele a inspektora, který byl neprávem považován za německy smýšlejícího. Po smrti matky v roce 1945 byli do jeho domu nastěhováni nájemníci a v roce 1948 mu hrozilo dokonce celé jeho zabrání. Čerstvě penzionovaný Kazbunda se proto rozhodl opustit pražské vědecké prostředí a vrátil se do ústraní rodného města. Za podpory milující manželky, obklopen památkami na své rodiče, ve skromných poměrech pilně tvořil svá historická díla.

V Jičíně se v 50. letech bez nároku na jakýkoli honorář podílel na třídění městského archivu a rovnání bohaté muzejní knihovny. Bohužel v polovině 60. let bylo komunistickými orgány rozhodnuto o odvozu jak archivu, tak knihovny mimo město, s čímž se Kazbunda nikdy nesmířil.

Diplomová práce vznikla na základě studia pramenů dochovaných v různých archivech (většina informací je čerpána z osobního fondu Karla Kazbundy uloženého v Archivu Národního muzea). Poznatky z písemných pramenů jsou doplněny o vzpomínky pamětníků.